

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

225. An & qualiter inducatur vacatio, & privatio beneficiorum ob crimen læsæ Majestatis humanæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Item in iis, qui annuas pensiones offerunt, aut impetrant beneficia pro aliis, ut ab iisdem aliquid consequantur; Gonz. n. 89. hos enim simulatores omnes ferit dicta Constitutio Pauli IV. tanquam simoniacos (intellige confidentiales) Lott. n. 110. Etsi enim aliud commodum nullum temporale appareat, in tali constituto collatore, quam quod fuerit facta illa substitutio per concessionem potestatis conferendi; quin & in altero casu recipientis beneficium, ut illud alteri resignet, sufficiat commodum illud, quod est in eo, quod quis satisfaciat voluntati suae in gratificando amico, ita ut nec ideo minus in hisce arguatur praecedens pactum simoniacum; concessa nimirum argumentatione pacti praambuli ab effectu secuto; quod admittitur etiam ad praesumendum delictum. Lott. an. 111. His itaque omnibus in dicta constitutione ultra excommunicationem laeae sententiae soli Papa reservatam, & nullitatem talium provisionum, & inhabilitatem ad omnia beneficia, imponitur poena privationis omnium beneficiorum obtentorum eo ipso absque alia desuper facienda declaratione incurrenda. Gonz. loc. cit. n. 90. dicens, ut ad hanc vacationem attendatur, quia paucis est nota, & quia plures incidunt in poenas dictae constitutionis, se constitutionem ipsam hic inferere.

Quaestio 225. An, & qualiter inducatur privatio & vacatio beneficiorum ob crimen laesae majestatis humanae commissum?

Respondeo: Incurritur propterea a beneficiato poena privationis beneficiorum ipso jure Castrop. cit. s. 8. n. 3. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 14. n. 52. Gonz. gl. 15. n. 72. Lott. l. 3. q. 30. n. 71. & 72. citans in super Rebuff. in pr. tit. de modo amitt. n. 32. Marechor. var. resol. l. 2. c. 35. Porro hoc crimen duplici modo patrat, nempe directo vel indirecto, prout nimirum, qui machinatur seu aggreditur quid cedens directe vel indirecte in turbationem seu laesionem securitatis Reipub. Sic directo modo patrat, cum quis hostili animo adversus Rempub. vel principem (neque enim respectu hujus criminis resp. a principe, aut is ab ea separandus, ita ut ex laesione unius sequatur laesio alterius, & hinc, dum volunt aliqui solum illum perduellem esse, qui in personam principis insurgit, id aliter intelligi nequeat, quam de persona principis, prout in principe ipsa Resp. representatur, Lott. n. 72. & 73. & sic quoque rejicienda eorum sententia, qui tradunt, non committi perduellionem ab illis, qui ex odio praecise personae principis in ejus personam machinantur quid: Lott. an. 16.) animatur seu insurgit, in quo casu crimen hoc nomen specificum perduellionis sortitur, Lott. loc. cit. n. 65. & per illud indubitate dictam poenam privationis ipso jure induci, ait Lott. n. 71. citans Ferret. cons. 31. an. 8. Et sic perduellionis reus censetur is, qui laedit securitatem Reip. turbando ejus tranquillitatem, sive immediate per occupationem alicujus arcis, urbis, aut territorii (qualiter in Constitutione Leonis X. quae est in Bullario 13. declarantur rei laesae majestatis ex hoc capite, quicumque etiam Reges ac Principes, qui terras vel loca mediate vel immediate ad Romanam Ecclesiam spectantia invadunt, & si clerici sunt, privantur ipso jure absque omni citatione aut declaratione criminis vel privationis omni beneficio, officio, administratione, dignitate, Epi-

scopatu, Cardinalatu) aut per alias hostiles incursiones; seu mediate offendendo personam principis, ex quo talis offensa reflectit in eandem Reip. perturbationem securitatis. Lott. an. 30. Circa quam tamen principis offensa, ait idem Lott. n. 85. per contumeliosa dicta jactata in principis personam committi quidem crimen maledicti, non tamen laesae majestatis: Dum vero alia offensa fertur quidem in personam principis, citra tamen turbationem tranquillitatis publicae, eo quod offensa talis sit, ut neque affectus, neque effectus eo quoque, hoc est, ad dictam perturbationem se valeat extendere; ut si corrumpatur, vel dehonestetur principis imago, committitur quidem crimen laesae majestatis, sed distinctum a perduellione Lott. an. 86. sive dicitur laedi majestas per obscurationem tantum. Unde licet cutores falsa moneta efficiantur rei laesae majestatis; non tamen pleuntur poenam statutam perduellibus. Lott. cit. n. 86. atque ita

2. Respondeo secundo in specie primo: Falsificantes literas Apostolicas sunt rei laesae majestatis, etiam ex mente L. Juliae; quin & dicta falsificatio cedit in turbationem publicae tranquillitatis, dum sub fide publica tali modo quis decipitur, ac vel hinc dictae beneficiorum privationi ipso jure subjiciuntur. Lott. an. 90. Secundo: committitur hoc crimen non solum per eos, qui vitam principis veneno vel ferro percutunt, sed & qui in vulgus spargunt de instante obitu principis, non ut solum ejus splendor obscuretur, & detrahatur majestati, sed & ut laesio talis publicam perturbet tranquillitatem. Lott. an. 94. Hinc expressè Urban. VIII. in constitutione sua, quae est in Bullario 113. & incipit: *Inscrutabilis*, clericos beneficiatos hujus criminis reos (sive qui divinationis praetextu ex astris, aut aliis hujusmodi imposturis, de salute, vita & morte Romani Pontificis pro tempore existentis, ejusque consanguineorum usque ad gradum tertium inclusive, vel aliter de mutatione status Reip. enuntiant, aut hujusmodi enuntiantes ariolos, aruspices, vaticinatores, astrologiam experientes consuluerit, sive eorum judicia prognostica, praedictiones, etiam sibi oblatas receperit; illisque quomodolibet usi fuerint, vel scienter apud se retinuerint, &c.) inter ceteras poenas huic privationi beneficiorum ipso jure incurrendae subiacet. Lott. an. 95. inferens ad usum dictam illam constitutionem. Tertio: hoc crimen committunt, seu maxime laedunt majestatem Pontificis summi, quae princeps temporalis est, eodemque contextu labefactant securitatem Reip. qui praetextu causae apparentes persuadent Papa alienationem alicujus partis temporalis ditionis contra decretum Symmachi c. non liceat. 12. q. 1. cum vel sic redditor princeps despectus populo, & maxime iis, qui quasi servi & mancipia alienantur. Lott. n. 103. Hinc Pius V. in Constitutione sua, quae est in Bullario 35. & incipit: *admonet nos*, tales declaravit reos laesae majestatis, & perduelles, & inter alias subjecit privationi beneficiorum omnium ipso jure incurrendae. Hanc quoque Bullam verbotenus recitat Lott. Quarto: hoc crimen majestatis laesae, quin & perduellionis committit, qui vel unius Cardinalis personam hostiliter fuerit infecutus, juxta c. felix. de panis in 6. & hinc jure ipso privatus existit beneficiis, poena hac respiciente in hac hostili infecutione dictum crimen perduellionis (quippe Cardinales lateri Pontificis

Immediatè adhaerentes, dicuntur unum cum hoc suo principe efficere spiritum) non autem sacrilegium, dum pro sacrilegio, ut dictum, pena hæc privationis nullibi statuta, nisi in certis casibus; puta percussione Episcopi, occisione vel mutilatione Rectoris Ecclesiæ juxta dicta superius. Lott. n. 109, & n. 110. Quam penam Leo X. in constitutione sua in Bullario 16. extendit ad eos, qui dum habentur comitia pro eligendo Papa prætextu assumptæ personæ alicujus Cardinalis in Pontificem, in illius ædes irruerent, ut alias fieri consueverat. Nec non ad eos, qui sceleris hujusmodi essent quovis modo participes, aut fautores. Lott. loc. cit. nu. 109. Quirò: hoc crimen perduellionis non minus incurrit is, qui magistratum aliquem, quam qui personam ipsius principis offenderet; consistente hæc offensæ magistratûs in eo v.g. quòd quis ejus auctoritate præter lites ac controversias, sive criminales, sive civiles foro velit dirimere, aut provocando ad singulare certamè adversarium, aut vindictam propriis manibus, etiam contra innocentes fumendo. Lott. à n. 117. Unde emanavit Constitutio Pij IV. quæ in Bullario est 21. per quam declarantur duellantes omnes criminis majestatis rei, & quæ obtinent beneficia Ecclesiastica, ipso jure ipsidem privati, ita ut, qui ex hoc capite impetraret, minimè teneatur probare formalitatem duelli, ut Farinac. in pra. crim. q. 119. n. 24. Lott. n. 119. Item Constitutio Pauli II. quæ est in Bullario 4. contra sumentes vindictam, quam transversalem vocant, quos eodem reatu, eisdemque, quibus duellantes, penis teneri declarat; cum tales per violentiam hæc & factiones turbent publicam tranquillitatem; Lott. n. 120. Item Constitutio Pij V. 145. declarans eos reos læsæ majestatis, & privatos ipso jure omni beneficio officioque Ecclesiastico, qui deferunt arma Sicariorum, dum per hoc resultat trepidatio inter cives; nec tuti sunt sub auctoritate Magistratum, necesse est securitatem, & tranquillitatem maximè per hoc turbari. Lott. n. 121. & 122. Item, quia eadem magistratûs offensæ contrahitur, & turbatur tranquillitas publica per hoc, quòd quis motâ judicialiter controversiâ adversarium suum, aut alterum pro eo litem sequentem aut procurantem, sive advocatum aut procuratorem, judicem, testem, Notarium, vel Scribam minis afficere, invadere, verberare, mutilare, occidere, seu per alios talia procurare aut exequi quomodolibet præsumeret; etiam si mutilatio vel mors indè non sequatur; nec non qui eundem reciperet, defenderet, occultaret, etique consilium, auxilium, favorem publicè vel occultè, directè vel indirectè præstaret; hinc, inquam, hujusmodi omnes Alexand. VII. in Constitutione sua 11. decernit reos læsæ majestatis, & in consequens sententiam depositionis à quocunque honore, dignitate, ordine, officio & beneficio ipso facto incurrere. Lott. n. 123. dicens, quòd Constitutio hæc habita semper pro materia favorabili; & hinc quamvis loquatur de causis pendentibus in Curia Romana, complectatur tamen etiam factum hujus violentiæ non tantum extra Curiam, sed etiam extra statum Ecclesiasticum, modò tamen occasione litis pendens in Curia commissum; & cum verbum illud præsumeret denotet dolum, & temeritatem, illum, qui impetraret innoxius hæc Constitutioni, deberet talem dolum & temeritatem probare, tradit Lott. n. 124. subjungens n. 125. dolum hunc, ac ita præsumptionem &

P. Leuren, Fori Benef. Tom. III.

temeritatem excludi, si appareat de alia causâ quam litis, cum sicut aliâ causâ non apparente, præsumitur offensâ facta occasione litis, ita aliâ causâ cessante, cessat hæc præsumptio, vide de his eundem Lott. fusè. Item quia apertius in Magistratus insurgeret, qui eorum jussu apprehensus se in alicujus potentis ædes proriperet, Franchiam acclamando, hic unâ cum defendentibus & eximentibus eum per Constitutionem Julii III. 17. & pluries in Constitutione Greg. XIII. 11. declaratur reus læsæ majestatis in primo capite, hoc est, perduellionis; & si beneficiatus fuerit, subicitur pena privationis beneficiorum ipso jure. Lott. n. 140. subjungens n. 141. idem esse in Constitutione Greg. XIII. 65. innovatoria Constitutionis 37. Leonis X. & 27. Pij 4. de receptoribus capitaliter bannitorum, vel receptionem curantibus, vel capturam eorum impediens, captivè eximentibus, vel ipsis iudicibus eorumve ministris eos persequentibus, offendiculum aliquod objicientibus. Denique crimen læsæ majestatis penâque pro eo statuta incurrit, qui Imperatoris (idem, etsi fortè magis specialiter de Imperatore ob majorem ejus cum sede Romana confederationem seu connexionem, videtur esse in alio supremo Principe feudum Ecclesiæ recognoscens, ut Lott. cit. q. 30.) Majestatem offenderet, non quidem directè, sed per quandam consequentiam; nimirum vi dictæ confederationis (de qua multa Lott. in prima parte quest. illius 30.) ita ut læsæ Imperatore sic quoque læsæ videatur majestas Papæ. Lott. n. 142. citans pro hoc Barth. Menoch. &c. occasione hujus,

Questio 126. An igitur, & qualiter Clericus hoc crimen læsæ majestatis principis alicujus secularis, v.g. per proditionem patriæ vel Principis, vel falsificationem monete incurrere possit, & exinde prædictis penis subijci; cum non sit subditus jurisdictioni seculari seu laicali; siquidem ad hoc, ut crimen hoc committi possit, requiritur subiectio; ut pluribus ostendit Marthæ de jurisdictione. p. 4. cent. 2. casu. 133. à n. 4.

Respondeo ad primum: Clericus offendendo majestatem principis alicujus supremi, committit hoc crimen, Lott. cit. q. 30. n. 144. citans Farinac. ubi supra q. 112. & 232. Præposit. in c. imprius. 2. q. 1. n. 3. Idque secundum c. si quis Laicus. 22. q. 5. quod ait, à dictis AA. ad hoc ponderari & non esse paleam, ut volunt aliqui, sed verum textum desumptum ex generali Concilio Toletano 16. n. 9. Et dato quòd sit palea, totum tamen decretorum librum unâ cum paleis approbatum ab Eugen. III. tenent omnes, ut Marthæ loc. cit. n. 32. Sed etsi ad dictum crimen requiratur subiectio, seu, ut quis sit subditus ratione originis, non tamen ratione feudi, ut ostendit idem Marthæ. l. c. à n. 10. hæc tamen subiectio non necessariò respicit jurisdictionem laicalem seu imperii, seu non est subiectio, quâ clericus dictæ jurisdictioni subjacet; cum per clericatum ab ea sit solutus; c. cum non ab homine. de judic. & ibi DD. Covar. præc. qq. c. 31. ex n. 1. Surd. consil. 301. n. 16. Suar. in clyp. fidei. cath. l. 4. ex c. 3. per tot. eum librum, sed respicit subjectionem respectu participationis Reip. & integritatis corporis illius, semelque præstiti

K

præstiti